

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Dr F. A. den Boeit, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Potterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijldrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerwonder; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkenaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswold; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroot, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes,
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Iets over het Joodsche probleem, VI. — Uit de Schrift: Christus' heerlijkheid over den aardischen arbeid Zijner discipelen, Joh. 21:1. — Kerkelijk leven: Reisindrukken, VII. Liefde en cement. Calvin over de samenkomst te Jeruzalem. De Grootte Catechismus van Zacharias Ursinus, XXXIII. — Even parkeer: Deze vond eerst zijn broeder Simon. — Pop. wetensch. schetsen: In Kuiper's lijn, VIII. — Litt. en Kunst: De pruijkentijd in woord en beeld. — Zending en evangelisatie: De Christelijke Boodschap in een Niet-Christelijke Wereld, VIII. — Perschouw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Iets over het Joodsche probleem.

VI.

De onuitroeibaarheid der Joden.

Hoe is het toch te verklaren, dat de Joden door de hardste en wreedste vervolgingen niet totaal zijn uitgeroeid. Wat van alle menschen geldt, dat zij onderworpen zijn aan de wet van komen en gaan, geldt immers ook van de natiën. Zelfs de machtigste volken der oudheid, zooals de Assyriërs, de Babyloniërs, de Grieken en de Romeinen, zijn in den loop der eeuwen alle ondergegaan. Maar het Joodsche volk heeft zich als natie nu reeds ruim 36 eeuwen weten te handhaven.

Daarbij komt, dat zij na de verwoesting van Jeruzalem in 70 na Chr., van de saambindende kracht van hun staatsverband beroofd en over de aarde verstrooid, zelfs de volken, in wier midden zij als ballingen verkeerden, in levenskracht verre overtroffen. En dat zij bovendien in deze 20 eeuwen van nauwelijks 4 miljoen in aantal zich hebben vermenigvuldigd tot ongeveer 15 miljoen zielen. Van die 15 miljoen woonden er in het begin onzer eeuw ongeveer 8½ miljoen in ons wereld-deel. De meesten in het Oosten van Europa, in Rusland, Polen, Hongarije, Oostenrijk, Turkije en Roemenië, samen ongeveer 7½ miljoen. Voor West-Europa blijven er zoo nog ruim 1 miljoen over. Daarvan hebben Duitschland er ongeveer 600.000, Engeland 200.000 en Nederland, volgens de laatste volkstelling in 1930 ongeveer 112.000, plus de 9500 vluchtelingen van den laatsten tijd, samen plm. 120.000.

De Joden zijn een onsterfelijk volk. Dat probleem is moeilijk op te lossen. Ik stel hier twee vragen. De eerste is, waarom de Heere hen zoo opvallend en uitzonderlijk beschermt en voor den ondergang bewaart. En de tweede, uit welke gegevens die ongemeene levenskracht der Joden bij benadering te verklaren is. Wij bezien de onuitroeibaarheid der Joden dus van de zijde Gods en van de zijde der Joden.

Van Goddelijke zijde bezien is de verstrooiing der Joden onmiskenbaar een vloek des Heeren.

Reeds voordat het Kanaän binnentrad had de Heere door Mozes Israëls toekomst duidelijk voorspeld. Het wist wat zijn lot zou zijn. Wij lezen het in de zegen- en vloekspreuken van Lev. 26 en Deut. 28. Wanneer Israël in de inzettingen des Heeren zou wandelen en Zijn geboden zou houden en doen, Lev. 26:3; Deut. 28:1, zou Hij het „hoog-zetten boven alle volken der aarde" en zou het zijn vijanden verslaan, Deut. 28:1, 7.

Maar wanneer het Zijn inzettingen verwierp, van Zijne rechten walgde en Zijn verbond vernietigde, Lev. 26:15; Deut. 28:15, zouden omgekeerd de vijanden het volk Israël verslaan, en zou de Heere het onder de Heidenen verstrooien, Lev. 26:17, 33; Deut. 28:25.

Helaas heeft Israël naar de bedreiging niet ge-

luisterd. Het heeft zijn roeping van Godswege niet verstaan, maar zich op zijn vleeschelijke afkomst van Abraham en zijn verkiezing verhoovaardigd. Het wilde van genade niet leven en heeft het verbond des Heeren verbroken. In plaats van de volken tot zegen te zijn en te dienen, werd het een vloek der volken en wederkeerig door de volken gehaat en vervloekt.

Toch liet de Heere het niet zoover komen, dat Israël totaal werd uitgeroeid. De vloek hield wel in, dat het ophield een eigen staat, met een eigen regering te zijn, maar, onder de volken verstrooid, bleef het toch als Joodsche natie bestaan. En dit nu is alleen te verklaren uit de geheel eenige relatie, waarin het krachtens de bijzondere voorzienigheid Gods tot den Messias staat.

Nu moeten wij hierbij wel onderscheiden tusschen de bedoeling Gods met de Joden vóór en na de komst van Christus.

Vóór Christus heeft Hij de Joden voor den ondergang bewaard, omdat de Messias nog moest geboren worden. Dit blijkt duidelijk tijdens de ballingschap. Van Godswege was deze een vloek vanwege Israëls afgoderij. Maar toen het door Haman in Perzië heimelijk met den ondergang bedreigd werd, kwam de Heere door de Joodsche koningin Esther tusschenbeide. Haman werd aan de galg gehangen, die hij zelf voor Mordechai gebouwd had. De Heere waakte voor Zijn oude Bondsvolk. Daar lag een oude belofte te wachten op de vervulling. De belofte, herhaaldelijk aan Abraham gedaan: „In uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde." Gen. 12:3; 18:18; 22:18; 26:4; Gal. 3:8. Tijdens Esther stond Israël nog vóór die vervulling. De Messias moest nog geboren worden. Daarom mocht het volk in de ballingschap niet ondergaan. Uit Israël moest de Messias voortkomen, Die de volken zegenen zou.

Maar na Christus' komst in het vleesch en na hun Messiasverwerping komt er een wijziging in de bedoeling des Heeren met de Joden. Tot straf kwam het onder den bedreigden en nu verzwaard vloek van Lev. 26:14—45 en Deut. 28:15—68, nu geen zeventig jaren, maar eeuwenlang. En toch, hoezeer zij zich de totale uitroeiing hadden waardig gemaakt, spaarde de Heere hen al die eeuwen door. Ook nu nog wel met het oog op den Messias, maar toch met een gewijzigde bedoeling, niet om den Messias voort te brengen, maar nu om zich tot den Messias, Dien zij door den kruisdood smadelijk uitwierpen, te bekeeren.

De Schrift leert dit duidelijk. Reeds toen de Heere het tevooren in Deut. 28:64 met de verstrooiing onder de volken der aarde bedreigde, wanneer het van Hem zou afhoereeren, voegde Hij aan de bedreiging toch reeds de belofte toe: „als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal Ik hen niet verwerpen, noch van hen walgen, om een einde van hen te maken, vernietigende Mijn verbond met hen, want Ik ben de Heere, hun God" Lev. 26:44. Hij verzekerde het te voren reeds, dat Hij het zou sparen, opdat het zich onder de kastijdende hand Gods zou buigen.

En duidelijker nog verzekert Paulus het in Romeinen 11. In vs 1 verklaart hij, dat God Zijn volk niet verstooten heeft. Israël had den Heere wel verworpen, maar Hij had niet alle genade-relatie verbroken. Hij bleef het als Zijn volk erkennen. En uit de verzen 25—26 volgt het nog klaarder; daar verzekert hij, „dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is, totdat de volheid", d.i. het volle getal der uitverkoren heidenen, „zal ingegaan zijn". En in vs 26 volgt dan nader: „En alzoo" (niet alsdan of daarna, maar „alzo", d.i. op die wijze, dat Israël door de toebrenging der uitverkoren Heidenen tot jaloerschheid verwekt is geworden, Rom. 11:14), „zal geheel Israël" (niet alle Israëlieten hoofd voor hoofd, maar het uitverkoren Israël als volksgeheel), „zalig worden". Hieruit blijkt duidelijk, dat de Heere de uitroeiing van

Kampen en Amsterdam.

De zaak ligt, dunkt ons, eenvoudig zoo: In 1898 verschenen zich twee groepen van herken, die elk een eigen manier van opleiding volgden. De pogingen om beide tot eenheid te herleiden, zijn toen mislukt.

Zoo aanvaardde men beide. En zoo lang niet de genoegzaam algemeene overtuiging in de kerken tot eenheid is gekomen, moeten beiden worden gehandhaafd. Eerlijkheid gebiedt dit. Elke schijn zelf moet worden ontweken, alsof de één groep de andere schaakmat poogt te zetten. En het is door dit besef van eerlijkheid gedrongen, dat eenstemmig ook te Groningen werd uitgesproken: Nu aller overtuiging nog niet voor één der twee methoden van opleiding koos, moet ook de Theol. School zonder voorbehoud gehandhaafd en voor zoover ze financieel pericliteeren mocht, worden bevestigd.

Dr A. KUYPER.
„De Heraut", No. 1208, 24 Febr. 1901.

Israël niet zal toelaten. Wel zijn de Joden even goed als de niet-Joden aan den dood onderworpen en gaat het sterven ook onder hen regelmatig door, maar de Joodsche natie blijft bestaan.

Van menschelijke zijde bezien valt de onuitroeibare levenskracht der Joden een ieder op. Voor ons, die in de Schrift gelooven, is dat verschijnsel uit Gods plan met de Joden te verklaren. Maar voor hen, die niet in de Schrift gelooven moet het schier een onoplosbaar raadsel blijven, dat de Joden door al die vervolgingen niet zijn ondergegaan.

De Heere heeft de Joden wel met een buitengewone levenskracht begiftigd. Ook waar de uiterlijke levensomstandigheden als bodem, klimaat, dampkring, drinkwater enz. gelijk waren, bleek dit verschil. De Jood bleek telkens van taaiere levenskracht te zijn dan de niet-Jood. Vooral in het Oosten van Europa kwam dat uit. Daar toch werden zij zwaarder verdrukt en hadden zij toch een hoog geboorte- en laag sterftecijfer. En zelfs in het Westen van Europa, waar onder invloed van het Neomalthusianisme de vruchtbaarheid weer afnam, is het aantal kinderen bij de Joden vaak groter dan bij de niet-Joden. Nog steeds vindt men onder hen aartsvaderlijke gezinnen met 10 à 12 kinderen, terwijl bij niet-Joodsche gezinnen het twee-kinderen-stelsel in sterker mate toenam.

Opmerkelijk is ook, dat er onder hen betrekkelijk zoo weinig kinderen sterven. Dr Fels, die in een der Londensche ziekenhuizen vele Joodsche vrouwen behandelde, schreef dit mede toe aan het feit, dat de Joodsche moeders in den regel de kleinen een jaar lang zoogden. Zij waren er trotsch op, een groot aantal kinderen te hebben en ze met de moedermelk te voeden. Ook kwamen levenloos geboren kinderen veel minder bij hen voor dan bij niet-Joden. In andere landen heeft men hetzelfde waargenomen.

Ook de langere levensduur bij de Joden was een opmerkelijk verschijnsel. In den Amerikaanschen staat Massachusetts nam men een proef: van 100 Joodsche en 100 niet-Joodsche kinderen, op denzelfden dag geboren, bereikte de helft der Joodsche kinderen den leeftijd van 70 jaren, en de helft der niet-Joodsche kinderen slechts den leeftijd van 47 jaren, terwijl de levensomstandigheden der Joden veel ongunstiger waren dan der niet-Joden. Zelfs zou in de onzindelijke, dichtbewoonde Jodenwijken te New-York het sterftecijfer bij de Joden veel lager zijn dan in de hygiënisch veel beter verzorgde buurten der niet-Joden. Nu moet men zich wachten om dergelijke voorbeelden te generaliseren, alsof het overal zoo zou zijn. Maar ook al rekent men daarmee, dan zijn het nog sterk sprekende feiten.

Verder schijnen de Joden een groot weerstandsvermogen vooral tegen besmettelijke ziekten te bezitten. Toen in 1348 de „Zwarte dood" (buispest) honderd-duizenden ten grave bracht, bleven de Joden voor het grootste deel van de pest vrij. Dit trok zeer sterk de aandacht. In plaats nu dat